

Skriftlig fremsættelse (9. februar 2022)

Justitsministeren (Nick Hækkerup):

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af retsplejelov for Grønland, kriminallov for Grønland og forskellige andre love (Gennemførelse af politireform og etablering af ny politiklageordning, indførelse af motivationsbehandlingspladser for seksualforbrydere i Anstalten i Nuuk, forhøjelse af foranstaltningsniveauet for voldtægt af mindreårige, styrkelse af retsstillingen for ofre for forbrydelser m.v.)

(Lovforslag nr. L 126)

Regeringen ønsker et ligeværdigt, positivt og styrket partnerskab med Grønland. Derfor ønsker regeringen i fællesskab med Grønland at udvikle danske ansvarsområder i Grønland, herunder ved at opdatere lovgivningen og sikre en tidssvarende myndighedsstruktur.

Som et led i dette arbejde har Justitsministeriet udarbejdet dette lovforslag, som indeholder en række forskellige ændringer af bl.a. retsplejelov for Grønland og kriminallov for Grønland. Lovforslaget udspringer af ønsker fra Naalakkersuisut og Inatsisartut samt drøftelser i Rådet for Grønlands Retsvæsen. Derudover bygger dele af lovforslaget på anbefalinger fra en fælles grønlandsk-dansk arbejdsgruppe om styrket indsats for udsatte børn og unge i Grønland.

Lovforslaget har for det første til formål at sætte ind over for seksuelt misbrug af børn. Førnævnte grønlandsk-danske arbejdsgruppe kom i sommeren 2020 med 16 anbefalinger, som skulle sikre større trivsel og en sundere udvikling for udsatte børn og unge i Grønland, hvoraf fem af anbefalingerne hører under Justitsministeriets område. To af disse anbefalinger kræver lovændringer. Det foreslås på den baggrund med lovforslaget at skærpe foranstaltningsniveauet for voldtægt af en person under 18 år. Det forudsættes i den forbindelse, at der sker en forhøjelse af foranstaltningsniveauet med 50 pct. i forhold til i dag. Derudover foreslås det, at der skal skabes hjemmel til at overføre indsatte til Anstalten i Nuuk, hvor der oprettes motivationsbehandlingspladser for seksualforbrydere.

Med lovforslaget lægges der for det andet op til den største reform af politiets og anklagemyndighedens forhold i Grønland i nyere tid, og det foreslås i den forbindelse, at politikredsen organisatorisk ligestilles med de øvrige politikredse. Lovforslaget har for det tredje til formål at

sikre den samme uafhængighed i politiklagesager som i Danmark. Med lovforslaget foreslås det derfor, at Den Uafhængige Politiklagemyndighed tillægges kompetence til at undersøge og træffe afgørelse i politiklagesager. Med henblik på inddragelse af relevant lokal viden og ekspertise i Den Uafhængige Politiklagemyndigheds sagsbehandling, foreslås det at oprette Rådet for Politiklagesager i Grønland, som til brug for sagernes oplysning skal afgive vejledende udtalelser.

Derudover har lovforslaget for det fjerde til formål at forbedre retstillingen for ofre for forbrydelser. Lovforslaget har i den forbindelse til formål at styrke forurettedes processuelle retsstilling i kriminalsager bl.a. ved, at der foreslås indført en generel vejledningspligt og underretningspligt for politiet og anklagemyndigheden over for forurettede eller dennes efterladte, nære pårørende.

Lovforslaget har for det femte til formål at styrke indsatsen over for ofre for forbrydelser ved, at det foreslås at udvide den forurettedes mulighed for at blive underrettet, når gerningsmanden løslades, eller under afsoningen medvirker i optagelsen af et tv- eller radioprogram.

Lovforslaget har for det sjette til formål at øge beskyttelsen af vidner i kriminalsager. Det foreslås, at retterne fremover skal nægte bestemte personer og grupper adgang til et retsmøde, hvis det skønnes nødvendigt for at opnå en sandfærdig forklaring af et vidne eller en part. Herudover foreslås det at udvide mulighederne for at afgive forklaring som vidne ved anvendelse af fjernkommunikation med bilde, hvis særlige hensyn til vidnet taler for det. Desuden har lovforslaget til formål at kriminalisere simple vidnetrusler.

Lovforslaget indeholder for det syvende en række ændringer af reglerne om fuldbyrdelse af domme.

Denne del af lovforslaget har bl.a. til formål at præcisere reglerne om domme til tilsyn. Det foreslås således, at det udtrykkeligt skal fremgå, at retten kan fastsætte vilkår om psykologbehandling.

Derudover foreslås det at udvide mulighederne for at fravige nærhedsprincippet ved valg af afsoningssted bl.a. for at sikre, at en dømt ikke afsoner i en anstalt, hvor dennes nære pårørende arbejder.

Med lovforslaget iværksættes desuden initiativer for at modvirke alkohol- og narkotikamisbrug i anstalterne. Det foreslås i den forbindelse at udvide mulighederne for at foretage undersøgelser af besøgende i anstalterne. Derudover

foreslås det, at der kan foretages udåndings- og urinprøvekontrol af indsatte i kriminalforsorgens institutioner med henblik på at undersøge for eventuelt indtag af alkohol, euforiserende stoffer mv. Initiativerne supplerer et initiativ fra finansloven for 2021, hvor der blev afsat midler til anskaffelse af en narkotikahund til Kriminalforsorgen i Grønland.

Derudover foreslås anvendelsesområdet for dom til anstalt og tilsyn i øvrigt udvidet. Det foreslås endvidere, at reglerne om anbringelse i observationscelle lempes. Derudover foreslås det præciseret, at det er socialvæsenet, der er ansvarlig for at gennemføre anbringelse og behandling af mentalt retarderede, mens sundhedsvæsenet står for anbringelse af sindssyge eller personer i en tilstand, der ganske må ligestilles hermed, efter kapitel 33 i kriminallov for Grønland.

Endelig har den del af lovforslaget, som vedrører fuldbyrdelse af domme, til formål at tilvejebringe hjemmel til, at der kan ske overførsel til forvaringsafdelingen i anstalten i Nuuk af forvaringsdømte, der på tidspunktet for ikrafttræden den 1. august 2019 af lov nr. 1718 af 27. december 2018 om ændring af retsplejelov for Grønland og kriminallov for

Grønlands (Anbringelse af forvaringsdømte m.v.) som led i et udslusningsforløb var anbragt i åben afdeling i anstalt i Grønland. Overførsel er betinget af, at den forvaringsdømte viser sig uegnet til ophold i åben afdeling, eller at denne anbringelse viser sig ikke at give tilstrækkelig sikkerhed.

Derudover foreslås der for det ottende en række øvrige ændringer i kriminallov for Grønland.

Denne del af lovforslaget har for det første til formål at indføre betinget offentlig påtale af de mest alvorlige sager om ærefornærmelser. Derudover flyttes reglerne om afskydning af skydevåben i bymæssig bebyggelse over i kriminallov for Grønland for at markere, at der er tale om alvorlig kriminalitet.

Lovforslaget har desuden til formål at indføre et forbud mod selvhvidvask og at sikre, dels at det bliver muligt at foretage konfiskation hos børn under 15 år, dels at det bliver muligt at foretage udvidet udbyttekonfiskation i sager vedrørende overtrædelse af lovgivningen om euforiserende stoffer.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget og de ledsagende bemærkninger, skal jeg hermed anbefale lovforslaget til det Høje Tings velvillige behandling.